



PE-16080001060601 Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

March / April - 2020

DSE-3 : Management Accounting-2

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) કુલ ચાર પ્રશ્નો છે.
- (2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણીબાજુએ દર્શાવેલ છે.
- (3) જરૂરી ગણતરીઓ જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

1 વેદ લિ.નું તા. 31-3-2019ના રોજનું પાકું-સરવૈયું નીચે મજુબ છે : 20

| જવાબદારીઓ | રકમ (રૂ.) | મિલકતો | રકમ (રૂ.) |
|------------------------|------------------|----------------------|------------------|
| 8%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી | | જમીન-મકાન | 4,50,000 |
| દરેક રૂ. 10નો | 1,25,000 | યંત્રો | 2,50,000 |
| ઓર્ડિનરી શેરમૂડી દરેક | | ફર્નિચર | 50,000 |
| રૂ. 10 લેખે | 3,75,000 | સ્ટોક | 1,50,000 |
| અનામત વધારો | 1,50,000 | દેવાદારો | 2,00,000 |
| નફા-નુક્સાન ખાતું | 1,00,000 | લેણીહુંડીઓ | 50,000 |
| 10%ના ડિબેન્ચર | 2,50,000 | અગાઉથી ચૂકવેલા ખર્ચા | 12,500 |
| લેણદારો | 1,00,000 | રોકડ/બેન્ક | 62,500 |
| ચુકવવાનાં બાકી ખર્ચા | 37,500 | | |
| કરવેરા જોગવાઈ | 87,500 | | |
| | 12,25,000 | | 12,25,000 |

અન્ય માહિતી :

તા. 1-4-2018ના રોજ સ્ટોક રૂ. 2,25,000.

વર્ષ દરમિયાન : ખરીદી રૂ. 6,00,000 અને વેચાણ રૂ. 11,25,000. આ ઉપરાંત ઓફિસ-વહીવટી ખર્ચા રૂ. 2,00,000 અને વેચાણ વિતરણ અને અન્ય ખર્ચા રૂ. 50,000, તેમજ ડિબેન્ચર વ્યાજ રૂ. 25,000 ચુકવેલ. 50% કરવેરા પહેલાંનો ચોખ્ખો નફો રૂ. 1,75,000.

નીચેના ગુણોત્તરો શોધો :

- (1) મૂડી ગિયરિંગ ગુણોત્તર
- (2) દેવાં-ઈક્વિટી ગુણોત્તર (કુલ બાહ્ય દેવાંને આધારે)
- (3) રોકાયેલી મૂડી પર વળતર
- (4) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસો લેવા)
- (5) સ્ટોક ચલનદર
- (6) ઈક્વિટી શેર હોલ્ડરોના ભંડોળ પર વળતરનો દર
- (7) કાયમી મિલકતો સામે લાંબાગાળાના ભંડોળનો ગુણોત્તર
- (8) ચાલુ ગુણોત્તર.

અથવા

1 વિરાસત લિ.નું તા. 31-3-2019ના રોજનું પાકું-સરવૈયું નીચે મુજબ છે : **20**

| જવાબદારીઓ | રકમ (રૂ.) | મિલકતો | રકમ (રૂ.) |
|---------------------------------------|------------------|--------------------|------------------|
| ઈક્વિટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. 10 લેખે) | 6,00,000 | કાયમી મિલકતો | 7,50,000 |
| અનામત-વધારો | 1,70,000 | સ્ટોક | 1,75,000 |
| 8%ના ડિબેન્ચર | 2,50,000 | દેવાદારો | 2,00,000 |
| બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ | 3,00,000 | લેણીહુંડીઓ | 50,000 |
| લેણદારો | 70,000 | ટૂંકાગાળાના રોકાણો | 45,000 |
| દેવીહુંડી | 30,000 | રોકડ/બેન્ક | 2,00,000 |
| | 14,20,000 | | 14,20,000 |

અન્ય માહિતી :

- (1) રોકડ વેચાણ, કુલ વેચાણના 20% છે.
- (2) તા. 1-04-2018ના રોજ સ્ટોક રૂ. 1,25,000 હતો.
- (3) કાચો નફો વેચાણના 40% છે.
- (4) દેવાદાર ગુણોત્તર 90 દિવસનો છે. (વર્ષ 360 દિવસ મુજબ)
- (5) વ્યાજ, કરવેરા પહેલાંનો ચોખ્ખો નફો રૂ. 2,50,000 છે.
- (6) કરવેરાનો દર 50% ગણવો.

નીચેના ગુણોત્તરો શોધો :

- (1) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (2) સ્ટોક ગુણોત્તર
- (3) માલિકી ગુણોત્તર
- (4) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો ગુણોત્તર
- (5) લેણદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસોને આધારે)
- (6) ઈકિવટી મૂડી પર વળતરનો ગુણોત્તર
- (7) રોકાયેલી મૂડી સામે કાયમી મિલકતનો ગુણોત્તર
- (8) પ્રવાહી ગુણોત્તર.

2 અજનબી કંપની લિ.ની નીચેની માહિતી પરથી તા. 31 ડિસેમ્બર 2019ના રોજ પૂરા થતા ચાર માસ માટેનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો :

- (1) તા. 1 સપ્ટેમ્બર 2019ના રોજ રોકડ સિલક રૂ. 30,000.
- (2) જુલાઈ 2019થી ડિસેમ્બર-2019 દરમિયાનની વિગતો :

| માસ | કુલ વેચાણ (રૂ.) | ઉધાર ખરીદી (રૂ.) | મજૂરી (રૂ.) | પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.) |
|-----------|--------------------|---------------------|----------------|----------------------|
| જુલાઈ | 3,60,000 | 1,80,000 | 72,000 | 90,000 |
| ઓગસ્ટ | 4,20,000 | 2,40,000 | 90,000 | 96,000 |
| સપ્ટેમ્બર | 4,80,000 | 3,00,000 | 1,20,000 | 1,08,000 |
| ઓક્ટોબર | 5,40,000 | 3,60,000 | 1,32,000 | 1,14,000 |
| નવેમ્બર | 6,00,000 | 3,60,000 | 1,35,000 | 1,20,000 |
| ડિસેમ્બર | 6,60,000 | 3,90,000 | 1,50,000 | 1,20,000 |

વધારાની માહિતી :

- (1) કુલ વેચાણના 40% રોકડ વેચાણ અને 60% ઉધાર વેચાણ ધારો.
- (2) જો તેજ માસમાં વેચાણના નાણાં મળે, તો 5% રોકડ વટાવ આપવાનો છે.
- (3) દેવાદારો પાસેથી 40% નાણાં બીજા મહિનામાં વસૂલ થાય છે અને બાકીના ત્યાર પછીના મહિને મળે છે.
- (4) પરોક્ષખર્ચમાં સ્થિર મિલકતના ઘસારાના માસિક રૂ. 15,000 લેખે સમાયેલા છે.
- (5) લેણદારોને આપેલ શાખનો સમયગાળો 2 માસનો છે.
- (6) મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો 1/2 માસ અને પરોક્ષખર્ચ ચૂકવવાનો સમયગાળો 2 માસનો છે.
- (7) સપ્ટેમ્બર 2019માં 12%ના ડિબેન્ચર રૂ. 4,80,000 ઉપર ડિબેન્ચરનું વાર્ષિક વ્યાજ ચૂકવવું પડશે.
- (8) ડિસેમ્બર 2019માં મકાનની ખરીદીનો હપ્તો રૂ. 30,000નો ચૂકવવો પડશે.

અથવા

- 2 અનામિકા લિ.ની નીચેની માહિતી પરથી 31st માર્ચ-2020ના રોજ પૂરા થતા 20 ત્રણ માસ માટે રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો :

તા. 1 જાન્યુઆરી, 2020ના રોજ સિલક રૂ. 90,000.

| માસ | કુલ વેચાણ (રૂ.) | ઉધાર ખરીદી (રૂ.) | મજૂરી (રૂ.) | કુલ પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.) |
|----------------|--------------------|---------------------|----------------|--------------------------|
| નવેમ્બર-2019 | 9,00,000 | 4,80,000 | 90,000 | 1,80,000 |
| ડિસેમ્બર-2019 | 12,00,000 | 6,30,000 | 1,05,000 | 2,25,000 |
| જાન્યુઆરી-2020 | 12,60,000 | 7,20,000 | 1,20,000 | 2,40,000 |
| ફેબ્રુઆરી-2020 | 15,00,000 | 7,50,000 | 1,35,000 | 2,52,000 |
| માર્ચ-2020 | 16,50,000 | 9,00,000 | 1,50,000 | 2,70,000 |

વધારાની માહિતી :

- (1) કુલ વેચાણના 40% રોકડ વેચાણ ધારો.
- (2) વેચાણના દરેક મહિનામાં ગ્રાહકો પાસેથી વેચાણના 5% માલ પરત આવે છે.
- (3) ચોખ્ખા ઉધાર વેચાણના 50% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના 50% બીજા મહિનામાં વસૂલાત મળે છે.

- (4) કુલ પરોક્ષખર્ચમાં સ્થિરખર્ચ માસિક રૂ. 30,000નો સમાવેસ થાય છે. જેની ચૂકવણી જે તે માસમાં થાય છે. ચલિત પરોક્ષખર્ચની ચૂકવણી પછીના માસમાં થાય છે.
- (5) કુલ ખરીદીના 30% રોકડ ખરીદી ધારો. વેપારીઓએ આપેલો શાખનો સમયગાળો 1 માસનો છે.
- (6) જૂનું મશીન રૂ. 25,000માં જાન્યુઆરી 2020માં વેચ્યું છે.
- (7) મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો 1/4 માસનો છે.
- (8) જાન્યુઆરી-2020માં એક નવું યંત્ર રૂ. 2,00,000માં ખરીદવામાં આવશે, જેની ચૂકવણી ખરીદી વખતે 50% જેટલી કરવાની છે અને બાકીની 50% રકમ પછીના મહિને ચૂકવવાની છે.
- (9) વર્ષ 2018-19નું બાકી ડિવિડન્ડ રકમ રૂ. 20,000 ફેબ્રુઆરી 2020માં ચૂકવવાની થશે.

3 શિવ લિ. 100% કાર્યક્ષમતાએ 10,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરે છે.

15

તે અંગે નીચેની માહિતી મળી છે :

| વિગત | 50% કાર્યક્ષમતાએ (રૂ.) | 70% કાર્યક્ષમતાએ (રૂ.) |
|-------------------------|---------------------------|---------------------------|
| કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ | 55,000 | 65,000 |
| વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ | 60,000 | 60,000 |
| વેચાણ-વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચ | 64,000 | 80,000 |

ઉત્પાદનનો દર પ્રત્યેક કલાકે 5 એકમોનો છે. પ્રત્યક્ષ માલ-સામાનની પડતર એકમદીઠ રૂ. 10 અને પ્રત્યક્ષ મજૂરીનો દર કલાકદીઠ રૂ. 30 છે. કંપની હાલ ફક્ત 50% ક્ષમતાએ પ્રવૃત્તિ કરી રહી છે. વર્તમાન ઉત્પાદનની કુલ વેચાણ કિંમત રૂ. 4,00,000 છે. એવી ધારણા છે કે, વેચાણ કિંમતમાં 5% ઘટાડો કરવામાં આવેતો કંપની વેચાણ જથ્થો વધારી શકશે અને કંપની 60% અથવા 90% ક્ષમતાએ પ્રવૃત્તિ કરી શકશે. જરૂરી ગણતરી સાથે 60% અને 90% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો અને નફો શોધો.

અથવા

- 3 વિશ્વાસ લિ.ના 100% ઉત્પાદન શક્તિએ 10,000 એકમો છે. વર્ષ-2019 માટે 15
ઉત્પાદનની વિગતો નીચે મુજબ છે :

| | |
|---------------------------------------|--------------|
| વેચાણ (એકમદીઠ રૂ. 100) | રૂ. 5,00,000 |
| પડતરકિંમત પર નફાનો દર | 66.666666% |
| કારખાના પરીક્ષખર્ચા : | |
| (1) સ્થિર | 40% |
| (2) ચલિત (જે પ્રાથમિક પડતરના 10% છે.) | 20% |
| (3) અર્ધચલિત | 40% |
| ઓફિસ પરીક્ષ ખર્ચા (25% ચલિત) | રૂ. 90,000 |
| વેચાણ પરીક્ષ ખર્ચા (40% સ્થિર) | રૂ. 60,000 |

માલ-સામાન અને મજૂરી ખર્ચનું પ્રમાણ 3:2 છે. કારખાના ચલિત ખર્ચા 80% ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સુધી 50% વધે છે. ત્યારબાદ તેમાં 100% વધારો થાય છે. એકમદીઠ વેચાણકિંમત એકસરખી રહેશે. જરૂરી ગણતરી સાથે 50%, 75% અને 100% ઉત્પાદન સપાટી માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો અને નફો શોધો.

- 4 અનુ લિ.ના વર્ષ-2018 અને વર્ષ-2019ના પાકાં-સરવૈયાં નીચે મુજબ છે : 15

| જવાબદારીઓ | 31-માર્ચ 2018 (રૂ.) | 31-માર્ચ 2019 (રૂ.) | મિલકતો | 31-માર્ચ 2018 (રૂ.) | 31-માર્ચ 2019 (રૂ.) |
|-----------------------|------------------------|------------------------|----------------|------------------------|------------------------|
| ઈ. શેર દરેક રૂ. 100નો | | | પેટન્ટ | 30,000 | 10,000 |
| પૂર્ણ ભરપાઈ | 4,50,000 | 7,50,000 | પ્લાન્ટ-યંત્રો | 5,25,000 | 6,75,000 |
| સામાન્ય અનામત | 2,25,000 | 1,50,000 | જમીન-મકાન | 4,50,000 | 4,05,000 |
| નફા-નુકસાન ખાતું | 2,22,000 | 2,07,000 | પાઘડી | 1,20,000 | 1,10,000 |
| 9%ના ડિબેન્ચર | 1,50,000 | 2,10,000 | રોકાણો | 1,20,000 | 1,12,500 |
| લેણદારો | 1,20,000 | 90,000 | સ્ટોક | 60,000 | 1,20,000 |
| દેવીહૂંડી | 1,00,000 | 1,40,000 | રોકડ | ----- | 60,000 |
| નહીં ચુકવેલ ખર્ચ | 27,500 | 10,000 | દેવાદારો | 1,00,000 | 1,40,000 |
| કરવેરા જોગવાઈ | 90,000 | 1,20,000 | લેણીહૂંડી | 35,000 | 25,000 |
| બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ | 82,500 | ----- | પ્રાથમિક ખર્ચ | 27,000 | 18,000 |
| | | | ડિબેન્ચર વટાવ | ----- | 1,500 |
| | 14,67,000 | 16,77,000 | | 14,67,000 | 16,77,000 |

વધારાની માહિતી :

- (1) કંપનીએ રૂ. 30,000ની મૂળકિંમતના રોકાણો વેચાણ કિંમત ઉપર 20% નફાથી વેચેલ છે.
- (2) તા. 1-4-2018ના રોજ સામાન્ય અનામતમાંથી દર ત્રણ શેરદીઠ એક શેર બોનસ તરીકે આપવામાં આવેલ હતા.
- (3) વર્ષ દરમિયાન 5% વટાવથી નવા ડિબેન્ચર બહાર પાડ્યા હતા.
- (4) વર્ષ દરમિયાન ચુકવેલ કરવેરા અને ડિવિડન્ડ અનુક્રમે રૂ. 82,500 અને રૂ. 81,000 છે.
- (5) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 75,000ની ચોપડે દર્શાવેલ કિંમતના ચંત્રો 20% ખોટથી વેચ્યા હતા.
- (6) વર્ષ દરમિયાન ચંત્ર પર રૂ. 52,500 અને જમીન-મકાન પર રૂ. 45,000 ઘસારો માંડી વાળેલ.

ઉપરની માહિતી પરથી હિસાબી ધોરણ નં. 3 મુજબનું રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો. જરૂરી ગણતરી સાથે.

અથવા

4 માનસ લિ.ના પાકાં-સરવૈયાં વર્ષ-2019 અને વર્ષ-2018ના નીચે મુજબ છે : 15

| જવાબદારીઓ | 31-માર્ચ 2019 (રૂ.) | 31-માર્ચ 2018 (રૂ.) | મિલકતો | 31-માર્ચ 2019 (રૂ.) | 31-માર્ચ 2018 (રૂ.) |
|---------------------|------------------------|------------------------|------------------|------------------------|------------------------|
| 10%ના પ્રેફરન્સ શેર | | | જમીન | 1,00,000 | 2,00,000 |
| દરેક રૂ. 10નો પરંતુ | | | મકાન | 2,40,000 | 1,72,500 |
| રૂ. 8 ભરપાઈ | ----- | 4,00,000 | પ્લાન્ટ | 8,50,000 | 7,50,000 |
| ઈક્વિટી શેર દરેક | | | સ્ટોક | 1,17,000 | 1,22,400 |
| રૂ. 10નો પૂર્ણભરપાઈ | 7,50,000 | 6,00,000 | દેવાદારો | 4,23,000 | 5,27,600 |
| શેર પ્રીમિયમ | ----- | 5,000 | રોકડ સિલક | 1,00,000 | 77,500 |
| મૂડી અનામત | 25,000 | ----- | અગાઉથી ચુક. ખર્ચ | 15,000 | 12,500 |
| મૂડીપરત અનામત | 3,50,000 | ----- | લેણીહૂંડી | 30,000 | 17,500 |
| સામાન્ય અનામત | 2,00,000 | 4,50,000 | પરચુરણ ખર્ચ | 1,25,000 | 1,20,000 |
| ન.નું. ખાતું | 2,50,000 | 2,00,000 | | | |
| પ્રોવિડન્ટ ફન્ડ | 50,000 | 50,000 | | | |
| લેણદારો | 75,000 | 1,00,000 | | | |
| દેવીહૂંડી | 3,00,000 | 1,95,000 | | | |
| | 20,00,000 | 20,00,000 | | 20,00,000 | 20,00,000 |

વધારાની માહિતી :

- (1) આગળના વર્ષમાં સ્ટોકની કિંમત, મૂળ કિંમત કરતા 10% ઓછી આંકવામાં આવેલ હતી. તે વર્ષ 2018થી મૂળ કિંમતે દર્શાવવાનું નક્કી કરેલ છે, તા. 31-12-2019ના રોજ સ્ટોક તેની મૂળ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (2) ચાલુ વર્ષની શરૂઆતમાં કંપનીએ કાયદાની જોગવાઈનું પાલન કરીને પ્રેફરન્સ શેર 5% પ્રીમિયમથી પરત કરલે છે, આ માટે સામાન્ય અનામતમાંથી જરૂરી રકમ મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવી છે.
- (3) ઈક્વિટી શેરમૂડી પર 25% લેખે ડિવિડન્ડ જાહેર કરેલ છે.
- (4) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ પ્લાન્ટ પર રૂ. 75,000 ઘસારાની જોગવાય કરેલ છે. તેમજ રૂ. 25,000ની ચોપડે દર્શાવેલ કિંમતનો પ્લાન્ટ રૂ. 5,000ની ખોટથી વેચેલ છે.
- (5) જમીનનો એક ટૂકડો વેચેલ છે. જેનો નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ છે.
- (6) વર્ષ દરમિયાન પરચૂરણ ખર્ચ રૂ. 25,000 ચૂકવેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી રોકડ પ્રવાહ પત્રક હિસાબી ધોરણ નં. 3 મુજબ, જરૂરી ગણતરી સાથે તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) There are total four questions.
- (2) Marks of each question are shown on right side.
- (3) Show required calculations as the part of answer.

1 Following is the balance sheet of the VED Ltd. as on 31-3-2019 : **20**

| Liabilities | AMT (Rs.) | Assets | AMT (Rs.) |
|---------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| 8% Pref. share capital each of Rs. 10 | 1,25,000 | Land-Building | 4,50,000 |
| Ordinary share capital (Rs.10 each) | 3,75,000 | Machinery | 2,50,000 |
| Reserve & Surplus | 1,50,000 | Furniture | 50,000 |
| P. & L. A/c. | 1,00,000 | Stock | 1,50,000 |
| 10% Debentures | 2,50,000 | Debtors | 2,00,000 |
| Creditors | 1,00,000 | Bills Receivable | 50,000 |
| Unpaid expenses | 37,500 | Prepaid expenses | 12,500 |
| Taxation Provision | 87,500 | Cash – Bank | 62,500 |
| | 12,25,000 | | 12,25,000 |

Other Information :

Stock as on dt. 1-4-2018 = Rs. 2,25,000.

During the year : Purchases Rs. 6,00,000 and sales Rs. 11,25,000, Administrative office expenses Rs. 2,00,000 and sales distribution expenses and other expenses Rs. 50,000 and interest on debenture Rs. 25,000 paid. Net profit before 50% tax = Rs. 1,75,000.

Find the following ratios :

- (1) Capital Gearing Ratio
- (2) Debt – Equity ratio (based on total external debt)

- (3) Return on capital employed
- (4) Debtors Ratio (Consider 360 days a year)
- (5) Stock Turnover Rate
- (6) Rate of return on equity shareholders' funds
- (7) The ratio of long-term funds to fixed assets
- (8) Current ratio.

OR

1 The following is the balance sheet of the Virasat Ltd. as on **20**
31-3-2019 :

| Liabilities | AMT (Rs.) | Assets | AMT (Rs.) |
|---------------------------------------|------------------|------------------------|------------------|
| Equity share capital (Rs. 10 each) | 6,00,000 | Fixed Assets | 7,50,000 |
| Reserve & Surplus | 1,70,000 | Stock | 1,75,000 |
| 8% Debentures | 2,50,000 | Debtors | 2,00,000 |
| Bank Overdraft | 3,00,000 | Bills Receivable | 50,000 |
| Creditors | 70,000 | Short-term investments | 45,000 |
| Bills Payable | 30,000 | Cash/Bank | 2,00,000 |
| | 14,20,000 | | 14,20,000 |

Other Information :

- (1) Cash sales is 20% of total sales.
- (2) On 1-04-2018, the stock was Rs. 1,25,000.
- (3) Gross profit is 40% of sales.
- (4) Debtors ratio is of 90 days. (On basis of 360 days of the year)
- (5) Net profit before interest and tax is Rs. 2,50,000.
- (6) The tax rate is 50%.

Find out following ratios :

- (1) Net profit ratio
- (2) Stock ratio
- (3) Proprietary (ownership) ratio

- (4) Rate of return on capital employed
- (5) Creditors ratio (based on 360 days of the year)
- (6) Rate of return on equity capital
- (7) Capital employed to fixed assets ratio
- (8) Liquid Ratio.

2 Prepare a Cash Budget for four months ending on 31st December 2019 from the following information of Ajanabi Company Ltd. : **20**

- (1) Cash balance as on 1st September 2019 Rs. 30,000.
- (2) Particulars during the July 2019 to December 2019 :

| Months | Total Sales (Rs.) | Credit Purchases (Rs.) | Wages (Rs.) | Overhead Expenses (Rs.) |
|-----------|----------------------|---------------------------|----------------|----------------------------|
| July | 3,60,000 | 1,80,000 | 72,000 | 90,000 |
| August | 4,20,000 | 2,40,000 | 90,000 | 96,000 |
| September | 4,80,000 | 3,00,000 | 1,20,000 | 1,08,000 |
| October | 5,40,000 | 3,60,000 | 1,32,000 | 1,14,000 |
| November | 6,00,000 | 3,60,000 | 1,35,000 | 1,20,000 |
| December | 6,60,000 | 3,90,000 | 1,50,000 | 1,20,000 |

Other Information :

- (1) Assume 40% of Total Sales are cash sales and 60% credit sales.
- (2) Cash discount of 5% is allowed if the payment of amount of sales is made within one month.
- (3) 40% collection from debtors in next month and remaining amount in the next month following.
- (4) Overhead expenses include Rs. 15,000 per month for depreciation on fixed assets.
- (5) The period of credit allowed by suppliers is two month.
- (6) The time lag in payment of wages is 1/2 month and lag in payment of overhead expenses is 2 month.

- (7) In September-2019 annual debenture interest at 12% on debentures of Rs. 4,80,000 is to be paid.
- (8) In December-2019 instalment of Rs. 30,000 for purchase of building is to be paid.

OR

- 2** From the following details of Anamika Ltd. prepare cash budget **20** for three months ending on 31-3-2020 :

Cash and Bank balance on 1st January, 2020 = Rs. 90,000.

| Month | Total Sales (Rs.) | Total Purchases (Rs.) | Labour (Rs.) | Total Overhead (Rs.) |
|------------|----------------------|--------------------------|-----------------|-------------------------|
| Nov. 2019 | 9,00,000 | 4,80,000 | 90,000 | 1,80,000 |
| Dec. 2019 | 12,00,000 | 6,30,000 | 1,05,000 | 2,25,000 |
| Jan. 2020 | 12,60,000 | 7,20,000 | 1,20,000 | 2,40,000 |
| Feb. 2020 | 15,00,000 | 7,50,000 | 1,35,000 | 2,52,000 |
| March 2020 | 16,50,000 | 9,00,000 | 1,50,000 | 2,70,000 |

Other Information :

- (1) Cash sales is 40% of total sales.
- (2) In every month, customers return goods worth 5% of credit sales.
- (3) 50% of Net Credit sales is received in next month of selling while remaining 50% in second month from selling.
- (4) Total overheads includes Rs. 30,000 fixed monthly overheads which are paid in same month. Variable overheads are paid in next month.
- (5) 30% of total purchase is on cash basis. Creditors are paid after one month.
- (6) An old machine was sold for Rs. 25,000 in January, 2020.
- (7) Time lag for labour : 1/4 month.
- (8) In January, 2020 a new machine will be bought for Rs. 2,00,000. 50% amount is to be paid at time of delivery while remaining 50% amount will be paid in next month.
- (9) Outstanding dividend for 2018-19 of Rs. 20,000 will be paid in February, 2020.

- 3 Shiv Ltd. produces 10,000 units at 100% capacity. Other information is as under : 15

| Particulars | 50% capacity (Rs.) | 70% capacity (Rs.) |
|--------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| Factory overheads | 55,000 | 65,000 |
| Administrative overheads | 60,000 | 60,000 |
| Selling-Distribution overheads | 64,000 | 80,000 |

The rate of production per hour is 5 units. Cost of direct material is Rs. 10 per unit and direct wages per hour is Rs. 30. At present the company is operating only at 50% capacity. Total selling price of present production is Rs. 4,00,000.

It is anticipated that 5% reduction in selling price will enable the company to increase its sales volume and thereby enable to operate at 60% or 90% capacity.

Prepare **Flexible budget** for 60% and 90% production capacity and find out profit with required calculations.

OR

- 3 The production capacity of Vishwas Ltd. is 10,000 units at 100% capacity. The particulars of production in the year 2019 is as under : 15

| | |
|---|--------------|
| Sales (Selling price per unit Rs. 100) | Rs. 5,00,000 |
| Rate of profit on cost price | 66.666666% |
| Factory Overhead expenses : | |
| (1) Fixed | 40% |
| (2) Variable (10% of Prime Cost) | 20% |
| (3) Semi-variable | 40% |
| Office overhead expenses (25% variable) | Rs. 90,000 |
| Selling overhead expenses (40% fixed) | Rs. 60,000 |

The proportion of Material and Labour is 3:2.

Factory semi-variable cost is increased by 50% up to the 80% production level and thereafter it is increased by 100%. Per unit selling price will remain at uniform rate.

Prepare Flexible budget at 50%, 75% and 100% production capacity and find out profit with required calculations.

4 Following are the balance sheets of Anu Ltd. as on 31-3-2018 15
and 31-3-2019 :

| Liabilities | 31-3-2018 (Rs.) | 31-3-2019 (Rs.) | Assets | 31-3-2018 (Rs.) | 31-3-2018 (Rs.) |
|---|--------------------|--------------------|--------------------------|--------------------|--------------------|
| Equity share capital (paid each Rs. 100) | 4,50,000 | 7,50,000 | Patent | 30,000 | 10,000 |
| General Reserve | 2,25,000 | 1,50,000 | Plant-Machinery | 5,25,000 | 6,75,000 |
| P&L Account | 2,22,000 | 2,07,000 | Land-Building | 4,50,000 | 4,05,000 |
| 9% Debentures | 1,50,000 | 2,10,000 | Goodwill | 1,20,000 | 1,10,000 |
| Creditors | 1,20,000 | 90,000 | Investments | 1,20,000 | 1,12,500 |
| Bills Payable | 1,00,000 | 1,40,000 | Stock | 60,000 | 1,20,000 |
| Unpaid Expenses | 27,500 | 10,000 | Cash | ----- | 60,000 |
| Tax provision | 90,000 | 1,20,000 | Debtors | 1,00,000 | 1,40,000 |
| Bank Overdraft | 82,500 | ----- | Bills Receivable | 35,000 | 25,000 |
| | | | Preliminary expenses | 27,000 | 18,000 |
| | | | Discount on Debenture | ----- | 1,500 |
| | 14,67,000 | 16,77,000 | | 14,67,000 | 16,77,000 |

Additional Information :

- (1) Investments of Rs. 30,000 was sold at such price so as to realize 20% profit on selling price.
- (2) On 1-4-2018 company has given bonus shares in ratio of one bonus share against three equity shares held. Provision for this is done from General Reserve.
- (3) New debentures were issued at 5% discount during the year.
- (4) During the year, tax and dividend were paid Rs. 82,500 and Rs. 81,000 respectively.
- (5) Machinery having book value of Rs. 75,000 was sold at 20% loss during the year.

(6) Depreciation written off during the year :

On Machinery Rs. 52,500

On Land-Building Rs. 45,000

Prepare **Cash Flow Statement** as per **AS No. 3** from the above information with required calculations.

OR

4 The following are the balance sheets of Manas Ltd. of the year **15** 2019 and year 2018 :

| Liabilities | 31-3-2019 | 31-3-2018 | Assets | 31-3-2019 | 31-3-2018 |
|---|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| | (Rs.) | (Rs.) | | (Rs.) | (Rs.) |
| 10% Pref. shares each of Rs. 10, on which paid Rs. 8 | ----- | 4,00,000 | Land | 1,00,000 | 2,00,000 |
| Equity shares, each of Rs.10 fully paid | 7,50,000 | 6,00,000 | Building | 2,40,000 | 1,72,500 |
| Security premium | ----- | 5,000 | Plant | 8,50,000 | 7,50,000 |
| Capital Reserve | 25,000 | ----- | Stock | 1,17,000 | 1,22,400 |
| Capital Redemption Reserve | 3,50,000 | ----- | Debtors | 4,23,000 | 5,27,600 |
| General Reserve | 2,00,000 | 4,50,000 | Cash balance | 1,00,000 | 77,500 |
| P&L Account | 2,50,000 | 2,00,000 | Prepaid expenses | 15,000 | 12,500 |
| Provident Fund | 50,000 | 50,000 | Bills receivable | 30,000 | 17,500 |
| Creditors | 75,000 | 1,00,000 | Misc. expenses | 1,25,000 | 1,20,000 |
| Bills Payable | 3,00,000 | 1,95,000 | | | |
| | 20,00,000 | 20,00,000 | | 20,00,000 | 20,00,000 |

Additional Information :

- (1) The stock was valued 10% less in the previous year, which is decided to show at original (cost) price from the year 2018. Stock is valued at its cost price on 31-12-2019.
- (2) The company has redeemed preference shares at 5% premium in the beginning of the current year after complying with the required provisions of law. For this purpose, required amount is transferred to Capital Redemption Reserve from General Reserve.
- (3) Dividend at 25% is declared and paid on equity share capital.
- (4) The company has made provision of Rs. 75,000 for depreciation on plant during the year. The plant, which book value Rs. 25,000 was sold with a loss of Rs. 5,000.
- (5) A piece of land was sold, profit on which was credited to Capital Reserve.
- (6) A miscellaneous expense of Rs. 25,000 was paid during the year.

Prepare **Cash Flow Statement** as per **AS No. 3** from the above information with required calculations.
